

Leasing operacyjny jako schemat podatkowy

Katarzyna Wawrzonkiewicz

Magister prawa finansowego i skarbowości Uniwersytetu Warszawskiego, pracownik Instytutu Studiów Podatkowych

W niniejszym artykule autorka omówiła zagadnienie uznania leasingu operacyjnego za schemat podatkowy na gruncie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa¹ oraz interpretacji ogólnej Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2024 r. w sprawie kwalifikacji umów leasingu operacyjnego na gruncie przepisów o schematach podatkowych².

Zgodnie z art. 86a § 1 pkt 10 o.p. schemat podatkowy to **uzgodnienie**, które:

- a) spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą,
- b) posiada szczególną cechę rozpoznawczą lub
- c) posiada inną szczególną cechę rozpoznawczą.

Definicja schematu podatkowego oparta jest na zdefiniowanym odrębnie pojęciu „uzgodnienia”. Zgodnie z art. 86 § 1 pkt 16 o.p., ilekroć w tej ustawie jest mowa o uzgodnieniu – rozumie się przez to czynność lub zespół powiązanych ze sobą czynności, w tym czynność planowaną lub zespół czynności planowanych, których co najmniej jedna strona jest podatnikiem lub które mają lub mogą mieć wpływ na powstanie lub niepowstanie obowiązku podatkowego.

Uzgodnienie w rozumieniu ustawowym, wbrew semantyce, obejmować może bowiem także nawet czynności wewnętrzne podatnika, mające lub mogące mieć wpływ na jego własne zobowiązania podatkowe.

W tym kontekście odwołać się należy ponadto do definicji korzystającego (art. 86a § 1 pkt 3 o.p.), zgodnie z którą korzystający to osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, której udostępniane jest lub u której wdrażane jest uzgodnienie, lub która jest przygotowana do wdrożenia uzgodnienia lub dokonała czynności służącej do wdrożenia takiego uzgodnienia.

Korzystającym w powyższym rozumieniu będzie także podmiot, który

wdraża uzgodnienie lub dokonuje czynności służącej do wdrożenia uzgodnienia – również w „układzie wewnętrznym”, tj. gdy uzgodnienie nie jest udostępniane przez podmiot zewnętrzny (promotora).

Reasumując: co do zasady zamieszczona w o.p. definicja schematów podatkowych oraz regulacja dotycząca obowiązku ich raportowania obejmują także czynności wewnętrzne podatnika, mające lub mogące mieć wpływ na jego własne zobowiązania podatkowe – i to także wtedy, gdy inicjatywa ich podjęcia (kreacja) pochodzi z wewnętrznych aktów, ustaleń, procedur podatnika, tj. nie była udostępniona przez podmiot zewnętrzny (promotora). **Innymi słowy, „uzgodnienie” i „wdrożenie” schematu może być także autonomicznym aktem wewnętrznym w działalności podatnika.**

Samo spełnienie definicji schematu podatkowego nie determinuje automatycznie konieczności przekazania do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: Szef KAS) informacji o schemacie podatkowym. Powstanie tego obowiązku – jeśli taki schemat podatkowy nie spełnia definicji schematu podatkowego transgranicznego – będzie bowiem uzależnione od tego, czy spełnione jest kryterium kwalifikowanego korzystającego w rozumieniu art. 86a § 4 o.p. Dopiero przekroczenie jednego z progów zawartych w kryterium kwalifikowanego korzystającego powoduje, że schemat podatkowy inny niż transgraniczny podlega obowiązkowi informacyjnemu.

Kryterium kwalifikowanego korzystającego uważa się za spełnione, je-

żeli przychody lub koszty korzystającego albo wartość aktywów tego podmiotu w rozumieniu przepisów o rachunkowości, ustalone na podstawie prowadzonych ksiąg rachunkowych, przekroczyły w roku poprzedzającym lub w bieżącym roku obrotowym równowartość 10,0 mln euro lub jeżeli udostępniane lub wdrażane uzgodnienie dotyczy rzeczy lub praw o wartości rynkowej przekraczającej równowartość 2,5 mln euro lub jeżeli korzystający jest podmiotem powiązanym w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych³ lub art. 11a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴ z takim podmiotem. W przypadku podmiotów, które nie prowadzą ksiąg rachunkowych, przychody i koszty ustala się odpowiednio zgodnie z ustawą z dnia 26 lipca 1991 r. lub ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. w odpowiednich latach podatkowych, a wartość aktywów – zgodnie z ich wartością rynkową w odpowiednich latach kalendarzowych.

Według treści objaśnień podatkowych z dnia 31 stycznia 2019 r.: „Oceny czy dany podmiot jest kwalifikowanym korzystającym należy dokonać w momencie rozpoczęcia biegu terminu do przekazania informacji o schemacie podatkowym (art. 86b § 1, art. 86c § 1, art. 86d § 2 i 4 Ordynacji podatkowej)”⁵.

Zgodnie z art. 86a § 1 pkt 10 o.p. schemat podatkowy to **uzgodnienie**, które:

- a) spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą,

- b) posiada szczególną cechę rozpoznawczą lub
- c) posiada inną szczególną cechę rozpoznawczą.

Stosownie do art. 86a § 1 pkt 10 lit. a o.p. jednym z rodzajów schematu podatkowego jest **uzgodnienie, które charakteryzują łącznie występujące dwie cechy:**

- a) **spełnia kryterium głównej korzyści** oraz
- b) **posiada ogólną cechę rozpoznawczą.**

Jak stanowi art. 86a § 2 o.p., kryterium głównej korzyści uważa się za spełnione, jeżeli na podstawie istniejących okoliczności i faktów należy przyjąć, że podmiot działający rozsądnie i kierujący się zgodnymi z prawem celami innymi niż osiągnięcie korzyści podatkowej mógłby zasadnie wybrać inny sposób postępowania, z którym nie wiązałoby się uzyskanie korzyści podatkowej rozsądnie oczekiwanej lub wynikającej z wykonania uzgodnienia, a korzyść podatkowa jest główną lub jedną z głównych korzyści, którą podmiot spodziewa się osiągnąć w związku z wykonaniem uzgodnienia.

Zgodnie natomiast z art. 86a § 1 pkt 6 o.p. przez **ogólną cechę rozpoznawczą** rozumie się właściwość uzgodnienia polegającą na tym, że spełniony jest **co najmniej jeden z poniższych warunków:**

- a) promotor lub korzystający zobowiązali się do zachowania w poufności wobec osób trzecich, w szczególności wobec innych korzystających, promotorów lub organów podatkowych, sposobu, w jaki uzgodnienie

pozwala na uzyskanie korzyści podatkowej (art. 86a § 1 pkt 6 lit. a o.p.);

- b) promotor uprawniony jest do otrzymania wynagrodzenia, którego wysokość uzależniona jest od wysokości korzyści podatkowej wynikającej z uzgodnienia (art. 86a § 1 pkt 6 lit. b o.p.);
- c) promotor uprawniony jest do otrzymania wynagrodzenia uzależnionego od uzyskania korzyści podatkowej wynikającej z uzgodnienia lub zobowiązał się do zwrotu wynagrodzenia lub jego części, w przypadku gdy korzyść podatkowa nie powstanie lub powstanie w wysokości niższej, niż zakładano (art. 86a § 1 pkt 6 lit. c o.p.);
- d) dokonywane w ramach uzgodnienia czynności opierają się na znacznie ujednoliconej dokumentacji albo przyjmują znacznie ujednoliconą formę, które nie wymagają istotnych zmian w celu wdrożenia schematu u więcej niż jednego korzystającego (art. 86a § 1 pkt 6 lit. d o.p.);
- e) podejmowane są celowe czynności dotyczące nabycia spółki przynoszącej straty, zaprzestania głównej działalności takiej spółki i wykorzystywania strat takiej spółki w celu zmniejszenia zobowiązań podatkowych, w tym poprzez przeniesienie tych strat do podmiotu na terytorium innego państwa lub przyspieszenie wykorzystania tych strat (art. 86a § 1 pkt 6 lit. e o.p.);
- f) dochodzi do zmiany kwalifikacji dochodów (przychodów) do innego źródła dochodów (przychodów) lub

zmiany zasad opodatkowania, których skutkiem jest faktycznie niższe opodatkowanie, zwolnienie lub wyłączenie z opodatkowania (art. 86a § 1 pkt 6 lit. f o.p.);

- g) czynności prowadzą do okrężnego obiegu środków pieniężnych poprzez zaangażowanie podmiotów pośredniczących, niepełniących istotnych funkcji gospodarczych, lub działań, które wzajemnie się znoszą lub kompensują lub prowadzą do uzyskania stanu identycznego lub zbliżonego do stanu istniejącego przed dokonaniem tych czynności albo mają inne podobne cechy (art. 86a § 1 pkt 6 lit. g o.p.);
- h) obejmuje ono podlegające zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów transgraniczne płatności między podmiotami powiązanymi, a w państwie miejsca zamieszkania, siedziby lub zarządu odbiorcy:
 - nie nakłada się podatku dochodowego od osób prawnych lub pobiera się podatek dochodowy od osób prawnych według stawki zerowej lub stawki mniejszej niż 5%,
 - płatności te korzystają z całkowitego zwolnienia lub objęte są preferencyjnymi zasadami opodatkowania (art. 86a § 1 pkt 6 lit. h o.p.);
- i) korzystający zobowiązał się, że w przypadku wdrożenia uzgodnienia będzie współpracował z promotorem, który udostępnił uzgodnienie, albo zapłaci promotorowi wynagrodzenie lub odszkodowanie (art. 86a § 1 pkt 6 lit. i o.p.);

Aktualności – maj 2025

- **Podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego z VAT.** W projekcie ustawy nowelizującej ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług zaproponowano podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego w tym podatku z 200 tys. zł na 240 tys. zł (druk sejmowy nr 1232). Obecnie podatnicy mogą korzystać ze zwolnienia podmiotowego, w przypadku gdy nie przekroczyli limitu sprzedaży 200 tys. zł w poprzednim i bieżącym roku. Dla podatników rozpoczynających w ciągu roku podatkowego prowadzenie działalności nadal będzie obowiązywała zasada proporcjonalności, tzn. będą mogli skorzystać ze zwolnienia, jeżeli przewidywana przez nich wartość sprzedaży nie przekroczy kwoty 240 tys. zł w przeliczeniu na okres prowadzonej działalności gospodarczej w danym roku. Proponowane przepisy mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

- j) promotor lub korzystający faktycznie respektują co najmniej jedno z zobowiązań wskazanych w lit. b i c (art. 86a § 1 pkt 6 lit. j o.p.);
- k) na podstawie istniejących okoliczności należy przyjąć, że rozsądnie działający promotor lub korzystający, do których nie stosowałyby się obowiązki przewidziane w przepisach rozdziału 11a „Informacje o schematach podatkowych”, chcieliby, żeby co najmniej jedno z zobowiązań wskazanych w lit. a-c było faktycznie respektowane (art. 86a § 1 pkt 6 lit. k o.p.).

Dla schematu podatkowego opartego na „głównej korzyści” oraz „ogólnej cesze rozpoznawczej” kryterium **głównej korzyści podatkowej** jest kluczowe, brak jego spełnienia oznacza bowiem brak zaistnienia schematu podatkowego innego niż objęty cechą szczególną.

Przez **korzyść podatkową** dla celów raportowania schematów podatkowych rozumie się:

- a) niepowstanie zobowiązania podatkowego;
- b) odsunięcie w czasie powstania zobowiązania podatkowego;
- c) obniżenie wysokości zobowiązania podatkowego;
- d) powstanie lub zawyżenie straty podatkowej;
- e) powstanie nadpłaty lub prawa do zwrotu podatku;
- f) zawyżenie kwoty nadpłaty;
- g) zawyżenie kwoty zwrotu podatku;
- h) brak obowiązku pobrania podatku przez płatnika, jeżeli wynika on z niepowstania zobowiązania podatkowego, odsunięcia w czasie powstania zobowiązania podatkowego lub obniżenia jego wysokości;
- i) podwyższenie kwoty nadwyżki podatku naliczonego nad należnym – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁶ – do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy;
- j) niepowstanie obowiązku lub odsunięcie w czasie powstania obowiązku sporządzania i przekazywania informacji podatkowych, w tym informacji o schematach podatkowych.

Stosownie do art. 86a § 2 o.p. kryterium głównej korzyści uważa się za spełnione, jeżeli na podstawie istnieją-

cych okoliczności i faktów należy przyjąć, że podmiot działający rozsądnie i kierujący się zgodnymi z prawem celami innymi niż osiągnięcie korzyści podatkowej mógłby zasadnie wybrać inny sposób postępowania, z którym nie wiązałoby się uzyskanie korzyści podatkowej rozsądnie oczekiwanej lub wynikającej z wykonania uzgodnienia, a korzyść podatkowa jest główną lub jedną z głównych korzyści, którą podmiot spodziewa się osiągnąć w związku z wykonaniem uzgodnienia.

W omawianym zakresie kryterium **głównej korzyści podatkowej** jest **kluczowe**, brak jego spełnienia oznacza bowiem brak zaistnienia schematu podatkowego innego niż objęty cechą szczególną.

Przez **korzyść podatkową** dla celów raportowania schematów podatkowych rozumie się:

- a) niepowstanie zobowiązania podatkowego;
- b) odsunięcie w czasie powstania zobowiązania podatkowego;
- c) obniżenie wysokości zobowiązania podatkowego;
- d) powstanie lub zawyżenie straty podatkowej;
- e) powstanie nadpłaty lub prawa do zwrotu podatku;
- f) zawyżenie kwoty nadpłaty;
- g) zawyżenie kwoty zwrotu podatku;
- h) brak obowiązku pobrania podatku przez płatnika, jeżeli wynika on z niepowstania zobowiązania podatkowego, odsunięcia w czasie powstania zobowiązania podatkowego lub obniżenia jego wysokości;
- i) podwyższenie kwoty nadwyżki podatku naliczonego nad należnym – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. – do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy;
- j) niepowstanie obowiązku lub odsunięcie w czasie powstania obowiązku sporządzania i przekazywania informacji podatkowych, w tym informacji o schematach podatkowych.

Kryterium **głównej korzyści** uważa się jednak za spełnione, jeżeli na podstawie istniejących okoliczności i faktów należy przyjąć, że podmiot działający rozsądnie i kierujący się zgodnymi z prawem celami innymi niż osiągnięcie korzyści podatkowej mógłby zasadnie

wybrać inny sposób postępowania, z którym nie wiązałoby się uzyskanie korzyści podatkowej rozsądnie oczekiwanej lub wynikającej z wykonania uzgodnienia, a korzyść podatkowa jest główną lub jedną z głównych korzyści, którą podmiot spodziewa się osiągnąć w związku z wykonaniem uzgodnienia.

Uznać należy, że korzyść podatkowa jest **główną lub jedną z głównych** korzyści, jeśli stanowi **istotną lub determinującą przesłankę uzgodnienia**, a nie jest jedynie pobocznym lub nieoczekiwanym skutkiem uzgodnienia. Kryterium głównej korzyści będzie więc **co do zasady spełnione wówczas, gdy uzgodnienie nie zostałoby wdrożone, gdyby nie oczekiwana korzyść podatkowa**.

Zgodnie z treścią objaśnień podatkowych z dnia 31 stycznia 2019 r.: „Kryterium głównej korzyści powinno być rozpatrywane z punktu widzenia trzech przesłanek:

1. **Przesłanka wystąpienia korzyści podatkowej** – Kryterium głównej korzyści nie będzie spełnione, jeżeli z wybranym sposobem postępowania nie wiązałoby się uzyskanie korzyści podatkowej, faktycznej albo rozsądnie oczekiwanej. Korzyść podatkowa **nie musi być jednak sprzeczna z przedmiotem lub celem ustawy podatkowej lub jej przepisu** (tak jak w przypadku klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania).
2. **Przesłanka, aby korzyść podatkowa była główną lub jedną z głównych korzyści** – Korzyść podatkowa jest główną lub jedną z głównych korzyści, jeśli stanowi istotną lub determinującą przesłankę decyzji o wdrożeniu uzgodnienia, a nie jest jedynie pobocznym lub nieoczekiwanym skutkiem uzgodnienia. Kryterium głównej korzyści będzie więc, co do zasady, spełnione w przypadku, w którym uzgodnienie nie zostałoby wdrożone, gdyby nie oczekiwana korzyść podatkowa. [...]
3. **Przesłanka alternatywnej drogi postępowania** – Kryterium głównej korzyści nie będzie spełnione, co do zasady, jeżeli na podstawie istniejących okoliczności oraz faktów należy przyjąć, że podmiot działający rozsądnie wskutek stosowania

zgodnych z prawem rozwiązań nie ma lub nie miał alternatywnej, racjonalnej drogi postępowania, nawet jeżeli skutkiem postępowania jest osiągnięcie korzyści podatkowej.

Przykład: Z uwagi na definicję korzyści podatkowej będzie nią również pomniejszenie zobowiązania podatkowego w związku z ujęciem jako kosztu uzyskania przychodów uzasadnionego ekonomicznie wydatku. **Nie jest to jednak czynność, która samoistnie spełniałaby przesłankę alternatywnej drogi postępowania, gdyż rozsądnie działające podmioty w ramach prowadzonej działalności muszą ponosić koszty, aby generować przychody lub zabezpieczyć ich źródło. Nieponoszenie uzasadnionego ekonomicznie wydatku nie jest bowiem racjonalnym alternatywnym sposobem postępowania** [podkreślenie – K.W.]”⁷.

Zgodnie z art. 86 § 1 pkt 13 o.p. przez **szczególną cechę rozpoznawczą** rozumie się właściwość uzgodnienia polegającą na tym, że spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- a) obejmuje ono podlegające zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów transgraniczne płatności pomiędzy podmiotami powiązanymi oraz:
 - odbiorca płatności nie ma miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu w żadnym z państw,
 - odbiorca płatności posiada miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową, określonych na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych;
- b) w odniesieniu do tego samego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej dokonywane są odpisy amortyzacyjne w więcej niż jednym państwie;
- c) ten sam dochód lub majątek korzysta z metod mających na celu unikanie podwójnego opodatkowania w więcej niż jednym państwie;
- d) w ramach uzgodnienia dochodzi do przeniesienia aktywów i określone

przez dwa państwa wynagrodzenie z tego tytułu dla celów podatkowych różni się co najmniej o 25%;

- e) może skutkować obejściem obowiązku raportowania wynikającego z ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami⁸ lub równoważnych ustaw, umów lub porozumień w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach finansowych, włączając umowy lub porozumienia z państwami trzecimi, lub wykorzystywać brak równoważnych przepisów, umów lub porozumień lub ich niewłaściwe wdrożenie;
- f) występuje nieprzejrzysta struktura własności prawnej lub trudny do ustalenia jest beneficjent rzeczywisty z uwagi na wykorzystanie osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, konstrukcji lub struktur prawnych:
 - które nie prowadzą znaczącej działalności gospodarczej z wykorzystaniem lokalu, personelu oraz wyposażenia wykorzystywanego w prowadzonej działalności gospodarczej,
 - które są zarejestrowane, zarządzane, znajdują się, są kontrolowane lub założone w państwie lub na terytorium innym niż państwo lub terytorium miejsca zamieszkania, siedziby lub zarządu beneficjenta rzeczywistego aktywów będących w posiadaniu takich osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, konstrukcji lub struktur prawnych,
 - jeżeli nie można wskazać beneficjenta rzeczywistego osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, konstrukcji lub struktur prawnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu⁹;
- g) wykorzystuje wprowadzone jednostronnie w danym państwie uproszczenie w stosowaniu przepisów związanych z ustalaniem cen transferowych, przy czym nie uważa się za uproszczenie wprowadzonego

jednostronnie uproszczenia, które wynika bezpośrednio z Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz administracji podatkowych¹⁰, a także innych międzynarodowych regulacji, wytycznych lub rekomendacji w zakresie cen transferowych;

- h) dochodzi do przeniesienia praw do trudnych do wyceny wartości niematerialnych;
- i) pomiędzy podmiotami powiązanymi dochodzi do przeniesienia funkcji, ryzyka lub aktywów, jeżeli przewidywany roczny wynik finansowy podmiotu przenoszącego lub podmiotów przenoszących przed odsetkami i opodatkowaniem (EBIT¹¹) w trzyletnim okresie po tym przeniesieniu wyniósłby mniej niż 50% przewidywanego rocznego EBIT, gdyby nie dokonano przeniesienia.

„Inna szczególna cecha rozpoznawcza” to natomiast właściwość uzgodnienia polegająca na tym, że **spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:**

- a) wpływ na część odroczoną podatku dochodowego lub aktywa albo rezerwy z tytułu podatku odroczonego, wynikający lub oczekiwany w związku z wykonaniem uzgodnienia u korzystającego, jest istotny dla danej jednostki w rozumieniu przepisów o rachunkowości oraz przekracza w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5,0 mln zł (art. 86a § 1 pkt 1 lit. a o.p.);
- b) płatnik podatku dochodowego byłby zobowiązany do pobrania podatku przekraczającego w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5,0 mln zł, jeżeli w odniesieniu do wypłat należności wynikających lub oczekiwanych w związku z wykonaniem uzgodnienia nie miałyby zastosowania właściwe umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub zwolnienia podatkowe (art. 86a § 1 pkt 1 lit. b o.p.);
- c) dochody (przychody) podatnika, o którym mowa w art. 3 ust. 2a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. lub art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r., wynikające lub oczekiwane w związku z wykonaniem uzgodnienia, przekraczają łącznie w trakcie

roku kalendarzowego kwotę 25,0 mln zł (art. 86a § 1 pkt 1 lit. c o.p.);

- d) różnica między polskim podatkiem dochodowym, który byłby należny w związku z wykonaniem uzgodnienia od korzystającego nieposiadającego siedziby, zarządu ani miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdyby był on podatnikiem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. lub art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r., a podlegającym faktycznej zapłacie podatkiem dochodowym w państwie siedziby, zarządu lub miejsca zamieszkania korzystającego w związku z wykonaniem uzgodnienia przekracza łącznie w trakcie roku kalendarzowego kwotę 5,0 mln zł (art. 86a § 1 pkt 1 lit. a o.p.).

Schematy oparte na ustawowej definicji „innej szczególnej cechy rozpoznawczej”, zawartej w art. 86 § 1 pkt 1 o.p., dotyczą podatku dochodowego lub wykorzystują transgraniczny przepływ środków lub pobór podatku u źródła.

Zgodnie ze stanowiskiem przedstawionym w objaśnieniach podatkowych z dnia 31 stycznia 2019 r. zawarcie

umowy leasingu nie stanowi schematu podatkowego, jeżeli wynika z przesłanek ekonomicznych, a nie podatkowych. Na przykład jeśli dla przedsiębiorcy leasing jest tańszy lub bardziej elastyczny niż zakup na kredyt i te względy przeważają przy jego wyborze, zawarta umowa nie spełnia definicji schematu podatkowego. Zdaniem Ministerstwa Finansów inaczej sytuacja wygląda wówczas, gdy zawierając umowę leasingu, przedsiębiorca kieruje się względami podatkowymi i osiągnięciem korzyści podatkowej. W takiej sytuacji zawarcie umowy leasingu może zostać uznane za schemat podatkowy.

W dniu 24 grudnia 2024 r. Minister Finansów wydał interpretację ogólną w sprawie prawidłowej kwalifikacji uzgodnienia polegającego na zawarciu umowy leasingu operacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. i ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. dla celów stosowania przepisów o schematach podatkowych (zawartych w rozdziale 11a działu III o.p.)¹². Minister wskazał jednoznacznie, że co do zasady typowe umowy leasingu operacyjnego, zawierane według standardowych procedur i dokumentacji, nie stanowią schematu podatkowego. Zaznaczył jednakże, że istnieją pewne okoliczności, które mogą

spowodować, że dana umowa leasingu zostanie uznana za schemat podlegający obowiązkowi zgłoszenia do Szefa KAS.

Kluczowym pojęciem, którym posłużono się w interpretacji, jest tzw. kryterium głównej korzyści. Kryterium to zakłada, że jeśli głównym lub jednym z głównych celów danego uzgodnienia jest osiągnięcie korzyści podatkowej, to uzgodnienie takie – jeśli jednocześnie występuje cecha rozpoznawcza – może zostać uznane za schemat podatkowy. W przypadku leasingu operacyjnego korzyść podatkowa może polegać np. na rozliczaniu kosztów uzyskania przychodu w inny sposób niż w przypadku klasycznego kredytu lub leasingu finansowego, a także na przesunięciu momentu powstania obowiązku podatkowego czy optymalizacji struktury finansowania w grupach kapitałowych.

W interpretacji ogólnej z dnia 24 grudnia 2024 r. Minister Finansów podkreślił, że sama konstrukcja leasingu operacyjnego nie może być uznana za uzgodnienie o charakterze schematu podatkowego, ponieważ stanowi powszechnie wykorzystywany instrument gospodarczy, mający uzasadnienie ekonomiczne. Jednakże sytuacja ulega zmianie, jeśli umowa leasingu

NOWOŚĆ WYDAWNICZA

POLSKA-ROSJA TOM I-X

UNIKATOWA SERIA WYDAWNICZA

Unikatowa seria wydawnicza „Polska- Rosja Tom I-X” komplet autorstwa Witolda Modzelewskiego. Obejmuje on felietony Autora opublikowane w latach 2010-2023 w wydawnictwach papierowych i elektronicznych, takich jak: „Sprawy Nauki”, „Myśl Polska”, Konserwatyzm.pl, a przede wszystkim w tygodniku elektronicznym „Serwis Doradztwa Podatkowego”, który jest stałym dodatkiem do wysoko punktowanego miesięcznika „Biuletyn Instytutu Studiów Podatkowych”.

Niekonwencjonalne i odważne tezy, jakie stawia Autor poparte są unikatową wiedzą historyczną i politologiczną, co sprawia, że jego publicystyka jest czymś wyjątkowym dalekim od obowiązujących obecnie norm poprawności politycznej narzucanej przez światowe przywództwo.

Gorzką lekcję płynącą z rozważań Autora można spuentować stwierdzeniem: nasze polskie postawy wobec Rosji były i są pasmem błędnych diagnoz, złej taktyki oraz niewłaściwej strategii o dalekosiężnych skutkach, które odczuwane są do dziś. Nasze porażki i nieliczne sukcesy były wyjątkowo kosztowne.

Cena: 580 zł + koszty dostawy

zawierana jest wyłącznie lub głównie w celu uzyskania korzyści podatkowej, a nie w celu prowadzenia działalności gospodarczej w sposób racjonalny z ekonomicznego punktu widzenia.

Zgodnie z treścią interpretacji: „[...] jeśli leasingodawca przykładowo:

- 1) nie zna motywacji zawarcia tego typu umowy przez klienta (korzystającego);
 - 2) umowa jest umową o standardowym kształcie (np. typowa wysokość opłaty, standardowy okres na jaki została zawarta itp.);
 - to nie ma przesłanek do uznania, że przy zawarciu umowy leasingu operacyjnego zostało spełnione kryterium głównej korzyści – w konsekwencji nie będą spełnione warunki do uznania takiego uzgodnienia za schemat podatkowy (niespełnienie przesłanek z art. 86a § 1 pkt 10 Ordynacji podatkowej).
- Jeśli leasingodawca:
- 1) zaoferował klientowi ten model finansowania (mimo, że klient początkowo planował zawrzeć innego rodzaju umowę), ale z uwagi na przedstawienie klientowi korzyści podatkowych, klient zdecydował się jednak na leasing operacyjny;
 - 2) posiada informację o zawarciu umowy głównie z uwagi na korzyści podatkowe (np. klient sam złożył takie oświadczenie lub leasingodawca jest podmiotem powiązanym z korzystającym);
 - 3) zdaje sobie sprawę (lub powinien zdawać sobie sprawę), że klient żąda ustalenia takich postanowień umownych, które jednoznacznie na taki cel wskazują (np. poprzez ustalenie niespotykanych postanowień umownych przez ustalenie szczególnie wysokiej opłaty wstępnej, której nie oczekiwałby działający racjonalnie przedsiębiorca).
 - to należy uznać, że mogło zostać spełnione kryterium głównej korzyści – tym samym będą spełnione warunki do uznania takiego uzgodnienia za schemat podatkowy podlegający raportowaniu do Szefa KAS¹³.

Minister Finansów w interpretacji ogólnej z dnia 24 grudnia 2024 r. wska-

zuje również inne elementy mogące świadczyć o istnieniu schematu podatkowego. Przede wszystkim chodzi tu o wykorzystanie ujednoliconej dokumentacji – tzw. cecha ogólna rozpoznawcza – która dotyczy schematów możliwych do zastosowania przez więcej niż jednego podatnika. W tym kontekście Minister zauważył, że w przypadku leasingów oferowanych na podstawie identycznych wzorców umów, które promowane są jako narzędzie osiągania korzyści podatkowych, może dojść do spełnienia tej przesłanki. Jednakże samo istnienie wzorca dokumentacji nie przesądza jeszcze o obowiązku raportowania – decydujące znaczenie mają kontekst i cel zawarcia umowy.

Dodatkowe ryzyko uznania leasingu operacyjnego za schemat podatkowy pojawia się w przypadku podmiotów powiązanych. Jeżeli umowa leasingu zawierana jest między podmiotami z tej samej grupy kapitałowej, a zapisy tej umowy pozwalają na uzyskanie korzyści podatkowych, np. dzięki przesuwaniu zysków do jurysdykcji o niższym opodatkowaniu, takie uzgodnienie może zostać uznane za schemat transgraniczny. Dotyczy to również sytuacji, w których leasingodawca znajduje się poza granicami Polski, a umowa przewiduje wypłatę znacznych kwot w ramach opłat leasingowych, mogących potencjalnie podlegać podatkowi u źródła. Jeśli wartość ta przekracza limity określone w o.p. (np. 25,0 mln zł dla nierezydenta), leasing może wykazywać cechy szczególne i wymagać raportowania niezależnie od celu gospodarczego.

Istotnym aspektem jest również rola promotora, czyli podmiotu, który udostępni lub projektuje dane uzgodnienie. W przypadku leasingu operacyjnego promotorami mogą być firmy leasingowe, kancelarie podatkowe lub doradcy finansowi. Jeżeli promotor oferuje leasing jako produkt optymalizacyjny i posiada wiedzę o tym, że głównym celem klienta jest uzyskanie korzyści podatkowej, wówczas ciąży na nim obowiązek raportowania schematu. Obowiązek ten powstaje nawet wówczas, gdy klient – korzystający – nie zamierza zgłaszać schematu, ponieważ

obowiązki informacyjne rozkładają się w zależności od roli, jaką dany podmiot odgrywa w procesie uzgodnienia.

Podsumowując, na podstawie przepisów o.p. oraz treści interpretacji ogólnej z dnia 24 grudnia 2024 r. i objaśnień podatkowych z dnia 31 stycznia 2019 r. można stwierdzić, że standardowe umowy leasingu operacyjnego nie są automatycznie uznawane za schematy podatkowe. W szczególnych przypadkach konkretne okoliczności i konstrukcja umowy mogą jednak prowadzić do powstania obowiązku jej raportowania. Każdą umowę należy rozpatrywać indywidualnie.

Przypisy

- ¹ Tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 111, dalej: o.p.
- ² Interpretacja ogólna nr DTS5.8092.4.2024 Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2024 r. w sprawie kwalifikacji umów leasingu operacyjnego na gruncie przepisów o schematach podatkowych, Dz. Urz. Ministra Finansów poz. 126, dalej: interpretacja ogólna z dnia 24 grudnia 2024 r.
- ³ Tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 163, dalej: ustawa z dnia 26 lipca 1991 r.
- ⁴ Tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 278, dalej: ustawa z dnia 15 lutego 1992 r.
- ⁵ Objaśnienia podatkowe z dnia 31 stycznia 2019 r. – Informacje o schematach podatkowych (MDR), <https://www.podatki.gov.pl/media/4417/obja%C5%9Bnienia-podatkowe-mdr-z-dnia-31-01-2019.pdf>, dostęp: 20.05.2025, s. 39, dalej: objaśnienia podatkowe z dnia 31 stycznia 2019 r.
- ⁶ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 361, dalej: ustawa z dnia 11 marca 2004 r.
- ⁷ Objaśnienia podatkowe z dnia 31 stycznia 2019 r. – Informacje o schematach podatkowych (MDR), dok. cyt., s. 19-20.
- ⁸ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 1588.
- ⁹ Tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 644.
- ¹⁰ Zob. Ministerstwo Finansów, *Prace i publikacje OECD*, <https://www.podatki.gov.pl/ceny-transferowe/ceny-transferowe-wg-oecd-i-ue/prace-i-publikacje-oecd/>, dostęp: 20.05.2025.
- ¹¹ EBIT – ang. *earnings before deducting interest and taxes*.
- ¹² Interpretacja ogólna nr DTS5.8092.4.2024 Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2024 r. w sprawie kwalifikacji umów leasingu operacyjnego na gruncie przepisów o schematach podatkowych, dok. cyt.
- ¹³ Interpretacja ogólna nr DTS5.8092.4.2024 Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2024 r. w sprawie kwalifikacji umów leasingu operacyjnego na gruncie przepisów o schematach podatkowych, dok. cyt.